Hoofd - redacteur HARDJOSOEMITRO.

147.

Pembantos Reducteur: R. WIBJOSOPONO DI SORRAKARTA.

Pengarang R. M. BOHLBIMAN

DI BOJOLALIA.

HARGA ABONNEMENT.

Tahoen 1 9, dilosar Hindia Nederland setablem f 12. Berlengganan tidak dapat koerang dari 8 boelan, dan berentinja misti pada pengabisan boelan Maart, Juni, September dan December.

PEMBAJARAN DIPINTA LEBIH DOELOE

ARICH ENDU

Moeat pewarta Boedi-Oetomo dan Neutraal Onderwijs Soerakarta, dan chabar lain-lain.

Terbit pada tiap hari: SENEN, REBO dan SAPTOE. Ketjoeali hari raja. Distitak dan dikeloearkan oleh N.V., Javaansche Boekhandel en Drukkerij Boedi-Oetomo" di Soerakarta. Kantoor Redactie dan Administratie di Kaoeman, Telefoon No. 133. Kecentoengan bersih 3% didarmakan pada perhimpoenan BOEDI-OETOMO.

Directour

M. NG. WIRJOHOESODO. Telefoon No. 80.

> Commissarissen: 2 R. M. NARJOATHODIO

Administrateur: W. Dioled Hied Holo BORRAKARPA,

HARGA ADVERTENTIE.

1 Perkatakn 4 cent, tetapi bocat mocatkan advertentie tidak dapat koerang dari f I dimocat 2 kali. Berlengganan advertentiedapat harga lebih moerah.

PEMBAJARAN DIPINTA LEBIH DOELOR

HARAP DIPERHATIKAN.

Segala soerat - soerat pesenan, perminta'an, pembajaran abonnement dan lain hin sebagainja, soepaja dialamatkan pada: DIRECTIE atuu ADMINISTRATIE. Tetapi soerat - soerat DOCUMENT dan lain - lain sebagainja, akan goenanja, soerat chabar ini, hendaklah dialamatkan pada: REDACTIE.

Patoet jung beroentoeng mengingati jang roegi

Sebermoela maka sekalian makloek jang hidoep didoeria ini tiadalah satoe jang mengharap akan kercegian bagai dirinja, melainkan kecentoenganiah jang di'ingininja atau jang diharapnja. Dengan berbagai bagai daja oepaja dengan tiada mengingat akan djerih lelahnja, maka jang ditoedjoe atau jang diharapnja tiada lain melainkan kecentoengan djoega. Soenggoehpoen sekalian manoesia atau sekalian machloek senantiasa akan mengedjar kecentoengan itoe, akan tetapi tiada djeega boleh dipastikan kecentoengan itoe dapat diperolehnja, malah* kadang* keroegian djoega jang diperolehnja jang disebabkan kesalahan dialan ientiarnja, jalah boleh djadi koerang tjerdiknja atau ichtiarnja itoe dilakoekan pada djalan jang tiada halal. Apakah sebabnja senantiasa kecentoengan itoe dikedjar orang dengan tiada mengingat djerih lelahnja atau sering tiada mengingat baik djahat ichtiarnja? jalah disebabkan melainkan kecentoengan itoelah jang dapat memoeaskan hatinja dan menjenangkan fikirannja. Memang kesenangan itoelah pokoknja jang dikediar oleh mencesia seloeroeh doenia, maskipoen kesenangan itoe sering meloepakan kecetama'an.

Bahwa sesoenggoehnja kecentoengan sesoca tee golongan itee seedah barang tentee membeeat kercegian pada golongan jang lain, sebab tidak ada jang centoeng apa bila tidak ada jang roegi. Osmramanja toean toko pada soeatoe wektoe dapat kecentoengan dari pada barang dagangannja jang disebabkan perang Europa cempamanja, dan kecentoengan itoe berlipat ganda dari pada jang soedah soedah, soedah tentoe pada wektoe jang sama dengan wektoe oentoengnja toean toko itoe adalah toean pembeli jang dapat keroegian berlipat ganda. Öleh karena telah njata bahwa kecentoengan sesceatoe golongan membocat keroegian pada golongan jang lain, apakah tiada seharoesnja golongan jang kecentoengan besar itoe mengingati pada golongan jang keroegian busar? Tetapi kebanjakan kacem jang k oentoengan besar hanja memikirkan kesena ngannja sahadja dan tiada sekali kali ingat atau sajang pada golougan jang kercegian besar jang hampir habis gem seknja sehingga tinggal koeroesnja itoe, maskipoen telah mengetahoei bahwa golongan ini kebanjakan orang orangnja banjak jang bodoh. Sedang golongan jang kercegian besar senantiasa memikirkan soesahnja jang terlaloe itoe disebabkan kesengsaraannja jang lantaran biasa disakitkan hatinja oleh kaoem kecentoengan besar itoe. Djika demikian apakah tiada berdosa besar golongan kecentoengan besar jang demikian itoe? sebab seolah olah ia membocat socsahnja orang atau kesengsaraannja, djoega memboeat djahat hatinja orang, sebab biasanja orang jang scedah tertimpa sengsara dan percetnja lapar laloe mendjalankan perboeatan jang tiada halal misalnja menjamoen atau mentjoeri. Boekankah ini tiada kesalahan besar bagi kacem kecentcengan besar? Istimewa poela kacem jang keroegian besar itoe biasanja banjak bilangannja tiada tepermanai, sehingga lebih berlipat ganda dari pada orang' golongan beroentoeng besar itoe.

Akan tetapi dari sebab Toeban jang kocasa Beloem selang berapa lamanja lagi didirikan itoe bersifat adil dan maha moerah, maka soepaja golongan jang dapat kercegian besar itce jang sehingga ratapnja mendjadikan pedih hati orang jang tjoekeep kemancesiaannja apa bila mendengarkannja, maka ditakdirkan oleh Toehan jang esa timboellah pikirannja membeeat daja oepaja hendak mereboet sebahagian oentoengnja jang telah tiba ditangan golongan jang kecentoengan besar jang menjebahkan metetel (java) nja itoe. Misalnja laloe mendirikan perkoempoelan² bermatjam². Misalnja perkoempoelan S. I. timboelnja dari orang Boemipoetera jang kesengsara'an lantaran tertimpa, keroegian jang terlalne besar. Perkoempoelan B. O. timboelnja djeega dari kemelaratan dan kebodohan bengsa kita: dan lain lain koempoelan jang toedjoeanne banjak ta'loek pada maksoed diatas itoe.

Seenggoehpoen orang orang golongan kercegiperhimpoenan jang menandakan bahwa keterlanja, malahi berdaja cepaja jang disertai dengan boleh dikata tahoe akan goenanja bersekolah, Tjina telah mati lantaran kena penjakit longpest. jang beradat seperti negeri Belanda itoe.

ketjerdikkannja, jang bermaksoed soepaja pihak keroegian besar selalos tinggal roegi besar sahadja, sebab djika tiada demikian soedah tentoe nanti kecentoengannja jang sebesar itoe bakal akan banjak koerang sehingga akan mengoerangkan kesenangannja dan kemoeliaannja; djadi tekadnja biar mati terlantar lawannja itoe tidak djadi apa. Inilah njatanja bahwa kecentoengan itoe mendjadikan kesenangan, sedang kesenangan itoo sering meloepakan kecetaman sebagai telah termaksoed diatas itoe adanja.

Maka dari pada hale jang terseboet diatas itoe, djika orang soeka memikirkan pandjang² maka benarlah seperti perintah igama kita islam, ana bila orang beroentoeng basar atau kaja diwadjibkan memberi zakat atau sedekah kepada orang miskin alias melarat itoe. Sebab hal ini seolah? pendidikan pada sekalian manoesia soepaja orang mendjadi biasa mengandoeng kebelasan didalam hatinja kepada orang jang tertimpa kemelaratan, atau boleh djoega seolah mengingatkan bahwa kecentoengan besar jang dipercieh sikaja itoe asalnja dari pada si melarat jang beroegi besar sehingga badannja tinggal toelang dan koelit itoe.

Achiroel kalam apa bila ada kesalahan oeraian hamba jang tersoenting diatas ini soedi apalah kiranja toean² pembatja teroetama. Padoeka toean Hoofd redacteur melimpahkan banjak ma-

Wasalam. MOH. S. NG. b. di TJEP.

Sekolah baharce.

Toesh Pembatja soedah barang tentoe sahadja klas 2 no. 1 di Cheribon. djikalau telah periksa benar akan hal keroenia kita dari daulat Gouvernement, bahwa moelai 2 no. 1 di Tondano (Menado), moelai tanggal 5 achir tahoen jang baharoe laloe sampai sekarang Februari 1917. Si Hoesar gelar Baginda Tan Amas, ini adarah banjak didirikan roemah sekolah kl. II hulponderwijzer sekolah kl. 2 di Laboekbasoeng diseloeroeh tanah Djawa dan Madoera.

Barangkali hal itoe dapat diterima oleh kita ari 1917. kaoem ketjil [kaoem doesoen] dengan beriboes terima kasih, karena mereka akan dapat memenoehi kehendaknja, jaitoe mentjaharikan soeloeh anakanja kesekolah itoe, maskipoen dengan sederhana sahadja, asal djangan selaloe didalam hati kegelapan adanja. Akan tetapi ditempat tinggal sipenoelis, jaitoe diafdeeling Grobogan, djaoeh amat kita kaoem ketjil dapat berkata senang hati, melainkan banjak orang tertjenggang adanja. Apakah sebabnja?

Demikian:

Telah lamalah soedah, bahwa disana banjak T. dienst Betawi. sekali prijaji ketjil (bergadjih sedikit) jang mengeloeh dan mengesah lagi menanti nanti bilamana sahadja dikota itoe diadakan sekolah kl. I atau H. I. S. seperti dilain⁹ afd. soepaja sigadjih sedikit ini djangan terpaksa berat memikoel biaja anak* kita pergi sekolah kelain afdeeling.

Akan tetapi pengharapan dan keloeh kesah kita itoe sia belaka, sebab disangkakan orang jang | Najoko lebet Wedono Gedong kiwo. pendoe loek disana itoe beloem mengerti benar akan goenanja bersekolah tahadi, maka hal itoe diambil booktinja dari sekolah kl. II jang soedah lama diadakan, moeridnja pada masing sekolah itoe sebanjakanja tiada lebih dari 150 orang sahadia.

seboeah roemah sekolah kelas 2 itoe, jang letaknja dikota Grobogan, maka giranglah rasa hati Raden Mas Martomangkoewinoto dan L. Paanadjangan keterlaloean sengsaranja dan soesahnja kita kaoem pendoedoek didistrict itoe, moedah ker. moedahan anak anak kita dapat beladjar pada sekolah jang baharos itos, jang telah kita kenang kenangkan selama - lamanja.

goehpoen boekan main hanjaknja orang-orang jang bendak masoekkan anaknja kesekolah itoe. rintah bahwa Pemarintah kebendakannja djangan Akan tetapi apa chabar?

Anak anak kita banjak sekali jang tiada di Japan. (N. Soer, Crt).

terima pada sekolah itue, entah sebabnja. Lain hari sipenoelis memperloekan ketemoe sendiri sama Mantri goeroe, jaitoe minta bertanja, ana sebabnja, jang sekolahan itoe baharoe sadja diboeka soedah ta'soeka terima anak-anak-dan lagi pendoedoek disini masih banjak sekali jang akan memasoekkan anaknia. Maka djawabnja telah tjoekoep banjaknja, jaitoe 150 orang moean besar soedah bergerak membosat rospa rospa rid adanja, dengan djawaban jang demikian itos, penoelis tiada pertjaja sedikit poen, bahwa sekojoean melarat atau sengsaranja dan seolah olah lah itoe hanja disediakan bagi moerid 150 orang mengingatkan pada golongan golongan jang be- itce, maka kita landjoetkan permintaan tahadi ling Semarang 1. roentoeng besar soepaja soeka menolong pada- dengan kata jang lemah lemboet, agar anak-anak nja, akan tetapi golongan jang bercentceng besar kita dapat diterimanja. Lagi poela hagaimanakah December 1916 pada N. Soer. Crt. mewartakan nja tiada diperdoelikan. Jaitoe satoe atoeran jang tiada akan memperdoelikaanja atau mondengar, akan mendapat boektinja jang pendoedoek distoe bahwa disini ada seorang perampoean bangsa soenggoeh pantes didjalankan oleh pemerintahan

sedang banjaknja moerid pada sekolah sekolah djawablah poela Mantri itoe jang ia tiada berani terima moerid lebih dari 150 itoe, karena ia haroes mentjoekoepi titahnja kepala negeri (K. T. A. R.) disana.

Adoeh hai, bilamanakah anak - anak kita dapat bersekolah? Djangankan toean-toean mengharap j diadakan H. I. S. sedang sekolah kelas 2 belaka, begitoe soesah bagi kita orang ketjil.

Achir kalam mohonlah hamba bertanja kehadapan E. H. Red. Benarkah djawab Mantri goeroe itoe? Benarkah poela, jang sekolah kelas 2 itoe sebanjak-banjak moeridnja 150 orang sahadja? Heran, heranlah kita soenggoeh heran.

TEROEBOES

(†) Menilik sekolah² kelas 2 di Solo jang ada pada sekarang ini masing* banjak moerionja ledin da ri 150 anak semoea, njata keliroelah djawab menteri goeroe itoe. Entah kalau telah ada atoeran atau ketentoean baharoe jang kami beloem tahoe.

KEADA'AN DARI SEHARI KESEHARI.

Kabar prijaji. Dilepas dengan hormat dari 's landsdienst atas permohonannja sendiri:

district Goenoeng dendeng (Soerabaja).

Mas Ngabehi Notodiwirjo, Assistent Wedono Romo district Grissee (Soerabaja).

Mas Wongsodisastro, hulponderwijzer sekolah

R. Kotambunan, hulponderwijzer sekolah klas. (Soematra pantai Barat) moelai tanggal 5 Janu-

no. 1 di Bogor.

Djaniroen alias Karjo Redjo, hulponderwijzer sekolah kl. 2 di Pradjekan (Besoeki).

Soerikerto, gewezen politie agent 1e kl; pada Ase. Wedono Kanigaran Pasoeroean, (2 October', 16). Moehamad Siman, demang Soengaidelan (Banka

dan daerahnja) 31 December '16. Raden Nitikoesoemah, tijd. Menteri garam Tjitioeroeg (Preangen Regentschappen).

Abdul Rachim, oppasser hoofdbureau P. T. en

Oeral Moestaka bin Soeargi Raden Kenet, gewezen helper O. R. di Soengai Ajak (Borneo pantai Barat).

Djapar, gewezen oppasser in en iutvoerr. en acc. di Bandjarmasin.

Diangkat: djadı lidnja landraad di Djokjakarta. Raden Toemenggoeng Mangoenkoesoemo, Boepati

Djadi le Luitenant pada korps barisan di Soemenep (Madoera), Raden Ario Koesoemo Amiprodjo, 2e Luitenant.

Djadi 2e Luitenant adjudant, Kidi Tjitro Atmodjo, 2e Luitenant.

hamat Abdoerachman, kedoea doeanja fouriers. Djadi gouvts. arts pada burg. geneesk. dienst,

Diberi Ingat. Ketika Pemarintah dapat warta jang seorang makelaar mendjadi lantaran lawan jang berani dan njata dan adil itoe me-Maka kedjadian sekolah itoe terboeka, soeng- akan belikan tanah boeat soeatoe Japache-Kong nerangkan kebenaran tjita tjitanja dengan jakin. sie maka makelaar tadi diberi ingat oleh Pemasampai ada tanah didjocal pada orang bangsa

> Docter Boemipoetera. Terpindah dari Cheribon ke Madicen, Arts Sceratman; dari Madioen ke Cheribon, docter Djawa Mas Poerbowaloejo.

Lakinja perampocan tadi beberapa hari telah itoe tiada boleh lebih dari 150 sahadja. Maka mati lebih doeloe dan dengan sigeras dikoeboerkan tiada dengan diperiksa lebih doeloe oleh docter. Kemoedian sekarang ternjata bahwa lakinja tadi betoel⁹ mati sebab sakit longpest.

> Menoeroet warta De Locomotief maka sekarang dimana tanaha tinggi (Tjandi) ditambah lagi pembikinnja roemah* boeat pest barak.

Mangoemhardjo. Dari bestuur perkoempoe: lan Mangoenhardjo di Semarang kami terima kiriman soerat adjakan membangoenkan Kweekschool goeroe perampoean seperti dibawah ini.

Semarang 20 November. 1916. Dengan hormat bersamaini kita mengatoerken koetipan dari notulen algemeene vergadering dari notulen algemeene vergadering dari kita, poenja perkoempoelan. Djika ada soeka kita moehoen boeat bantoe bedirikan sekolahan VAN DEVENTER" dan oeroenan dikirim kapada toean Secretaris dari perkoempoelan Kartini Sema-

> nKweekschool goeroe perampoean Boemipoetera".

Sekarang voorstelnja bestuur akan membantoe berdirinja kweekschool goeroe perampoean Boor mipoetera di Semarang, jang meelai diichtiarkan, oleh Kartinifonds (sediaan wang goena pengadjaran Kartini) dinegeri Den Haag, jaitoe jang akan Mas Soemeatmodjo, Assistent Wedono Bendjing | diberi nama sekolah "VAN DEVENTER".

Voorstel itoe menoeroet perminta'an voorzitter dibitjarakan oleh toean SOSROHADIKOESOEMO. jang berkata demikian:

Toean-toean.

Baroe-baroe ini saja diminta oleh voorzitter Hoofdbestuur dari perkoempoelan kita soepaja membitjarakan pasal pendirian sekelah goeroe perampoean. Dengan senang hati saja menoeroeti perminta'an itoe sebab:

Pertama: pendirian sekolah itoe tidak boleh tidak akan membantoe benar pada dialan kema-Mas Adiwidjojo, hulponderwijzer sekolah kl. 2 djoean kita, hai mana patoet sekali kita moepakati dan

> Kedoea: saja kebetoelan djoega hisa memperinpati sekali pada marhoem seorang toean, jang boleh dikata dalam tempo jang tidak lama bisa memberi toedjoean pasal pemerintahan djadfahan (baik pada pemerintah dinegeri Belanda, baik pada pemerintah disini), jang soenggoeh berfaidah pada bangsa - bangsa pendoedoek disini, hal mana toean itoe dengan lekas menoemboehkan tjinta hati kita.

> Maka toean itoe ialah marhoem toean Mr. C. Th. VAN DEVENTER, lid tweede kamer, jang telah wafat pada hari 27 September tahoen jang telah laloe, jaitoe jang namanja akan mendjadi peringatan dan tersamboeng sadja pada sekolah jang akan didirikan itoe.

> Sebeloemnja saja membitjarakan hal sekolah itoe, maka saja minta sabarnja toean-toean akan mendengarkan doeloe pekerdjaan almarhoem toean VAN DEVENTER itoe dengan pendek. Dari pekerdjaan itoe kita bisa mengerti, bahwa padoeka almarhoem memang termasoek bangsa toean pahalawan jang dengan kekerasan hati mereboet hak kaadilan goena tanah Hindia Ini.

Tempo orang dinegeri Belanda dan di Hindia Diadi 2e Luitenant Wirio Taroeno dan Mo- beloem pikirkan sama sekali pada kewadjiban akan membocat cetama kepada Boemipoetera disini, maka almarhoem soedah berani menoendjoekkan tjatjat tjatjatnja atoeran pemerintah Hindia. Dimana sadja baik dengan perkataan, baik dengan karangan, baik didalam gedong persidangan pemerintah, baik dilocar, maka paha-

Moela moela almarhoem memikir koerang sempoernanja atoeran wang antara, negeri Relanda dengan tanah Hindia, maka semoga pendapatannja dikarangkan didalam soerat boelanan in De Gids" pada tahoen 1809, diberi alamat "Ken eereschuld", artinja "Hoetang kaoetaman"! Bqleh dikata, inilah ichtiar almarhoem jang pertama kali didalam kapolitiekan Hindia. Sebetoelnja memang ichtiar almarhoemlah dan djoega Penjakit pest. Mencercet lapoeran maka ichtiar satoe perebeet keadilan Hindia lagi; jamoelai hari 2 sampai 8 December 1916 djoembe- itoe padoeka toean H. van Kol, maka tanah kita lah ada 11 orang jang telah terserang penjakit tidak diperas lagi goena negeri Belanda. Atoeran pest dan terces mendjadi matinja; jaitoe: afdee- kolonie (tanah djadjahan) jang tadinja tjeema ling Kediri 1, afdeeling Pasoeruean 1, afdeeling bermaksoed memboeroe centoeng dan serakah. Soeralaja 5, afdeeling Soerakarta 3 dan afdee- lama lama berobah mendjadi atoeran, jang laloe kelihatan, bahwa pemerintah soenggoeh maoe Particulier telegram dari Semarang hari 14 membocat baik barang apa pada kita jang tadi-

Paricora theat von Deventer tehes jakin, bahwa komanjihan basar sekali itos boekan memboeat soepaja orang Boemipoetera tinggal bodo, tetapi haroeslah marika itoe dikoeatkan redjekitjoema pengadjaran.

tidak tanggoeng tanggoeng. Di persidangan kamer dan dimana sadja sentiasa ditjarinja kawan jang maos mospakati pendapatannja tadi, pendapatan mana kalan bisa kedjadian dengan sempoerna, memang tidak tjoema bakal menoemboehkan kehormatan dan kenamaan kepada pemerintahan sadja, tetapi bakal mendatangkan milioen ini.

almarhoem sahabat kita itoe dari pehak meesoehnja, dikatakan bahwa maksoednja akar mengangkat deradjat kita itoe hanja mimpiannja seorang pengemoedi negeri sadja. Tetapi almahoer tiada sekali merasa tjapai, disertai boedi bahasa jang manis, sehingga kemoedian berhasillah ichtiarnja. achirnja menarik djoega hati orang* jang tadinja

tidak memikirkan nasibnja orang Boemipoetera. Almarhoein Mr. VAN DEVENTER dan sahabat sahabat, teroetama padoeka toean Mr. ABENDA-NON, bekas Directeur Onderwijs, semocanja telah jakin, bahwa kalau hendak memadjoekan bangsa Djawa dan bangsa apa sadja dengan saksama, haroeslah djangan tjoema memikirkan orang laki*nja sadja, tetapi perampocannja haroes diichatiarkan sampai bisa mengoempoelkan pengatahoean jang bergoena sekali pada kehidoepan jang octama. Bockankah perampoean itoe pendidik (goeroe) jang asali pada bangsanja?

Pikiran dan perkataan itoe lama mendjadi masak (maten), maka toean Mr. ABENDANON kemoedian moelai mendjalankan ichtiar akan mengoempoelkan dan mengeloearkan soerat soeratnnja marhoem R. A. KARTINI. Lakoenja pendjoealan mendjadi Kartinifonds.

Padoeka toean ABENDANON menganggap kepada toean Mr. NAN DEVENTER tidak seperti kawannja biasa sadja, tetapi seperti kawan jang dengan soenggoeh' membantoe atas hal itoe.

Padoeka toean itoe djoegalah jang toeroet memboeat wang sedia'an Kartinifonds sampai mendja-

di seperti adanja sekarang ini. Lain dari pada itoe pendirian sekolah Kartini jang pertama di Semarang pada tahoen 1912 itoe-

poen teroetama dari daja cepajanja padceka toean VAN DEVENTER djoega.

Padoeka toean Mr. VAN DEVNTER itoe achli ilmoe memarintah tanah djadjahan, dan tiada tjoema masjhoer namanja dalam bal wang dan pengadjaran saja. Dipikirkannja djoega dengan soenggoeh^a hati hal perkara^a Hindia jang perloe^a lagi oempama: hal keada'an koeli², hal pengatosran pembagainja dan pemakainja tanah, hal hoekoem pengadilan, hal kemerdika'an dan mengatoer bagian negeri atau gemeente, hal pekerdja'an rodi (heerendienst) hal mengoerangi orung minoem madat, hal pendjagaan kewarasan osmoem dan lain lain. Tentoenja bakal terlaloe pandjang kalau pekerdjaannja toean Mr. VAN DEVENTER dalam satoe satoenja hal itoe saja seboetkan semoeanja. Tjoekoeplah saja tjeritakan, bahwa dalam sepoeloehan tahoen ini tidak ada peratoeran jang di djalankan ditanah djadjahan ini jang sebagian besar tidak dengan penantoenja toean Mr. VAN DEVENTER. Semoea pertimbangan almarhoem dalam hal hal itoe dihargai sekali oleh wakil wakilnja semoea perkoempoelan pergerakan memerintah negeri ditanah Belanda, lebih sesoedahnja almarhoem poelang dari bepergian kepoelau poelau Hindia ini jang kemoedian sendiri, jaitoe sesoedahnja almarhoem mengoempoelkan banjak tiateian dan peringatan dari hal keadaan di Hindia jang sebenarnja.

Sajangnja kewadjiban toean Mr. VAN DEVEN-TER jang berat dan jang didjalankan oleh almar--hoem dengan soeka hatinja sendiri itoe tidak dapat didjelaskannja.

Pahalawan kita itoe poelang kerachmattoellah dengan sekoenjoeng-koenjoeng, koerang 2 hari 1 gi sadja tucan jang paham dan manis boedi bahasania itoe genap beroesia 58 tahoen.

Inna lilahi wa inna flaihi radji'oen.

Moega moega diterima Allah arwahnja! Toean - toean bangsakou! Maskipoen toeboeh VAN DEVENTER soedan tidak ada lagi, tetapi ---tjita - tjita almarhoem telah beroerat berakar di hati sahabat-sahabatnja, sentiasa memberi ketegoehan hati marika itoe akan meneroeskan pekerdiaan almarhoem dalam doenia ini dengan sibar dan tawakal.

Toean², ketahoeilah, bahwa bestuurnja kartinia marhoem toean Mr. VAN DEVENTER telah berichtiar akan mendirikan sekolah dinegeri Somarang ini bocat anak-anak perampocan Bocmipoctera jang hendak menerceskan peladjarannja dan jang hendak beladjar mendjadi goeroe. Sebab itoe wadjiblah kita orang Boemipoetera djangan teledor memberi pembantoean kepada toean-toean jang berichtiar baik itoe. Sebenarnja boekan nama kebaikan kalau kita toeroet mengerdjakan hal itoe, sebab itoelah wadjib kita benar-benar. Wadjiblah kita beramai-ramai bersatoe hati berdaja oepaja soepaja sekolah VAN DEVENTER itoe djadi berdiri, baik akan peringatan goena almarhoem jang kita tjintai itoe, baik akan goena bangsa kita sendiri, jang kemadjosannja dibelakang hari səbagian besar disebabkan oleh pekerdjaan dan pertoeloengannja perampoean perampoean kita.

Toean tuean bangsakoe, marilah kita toendjoekkan, bahwa pelawanan totan Mr. VAN DEVEN-TER goena kita orang itoe boekan pekerdja'an jang perticema.

kolah itoe.

Tolah difikir oleh bestuurnja Kartinifonde, akan mendirikan roemah sekolah jang tidak tjoema dipakai tempat mengadjari anaks perampoean Boemipoe era dalam segala hal jang bergoena nja, dan sendjata jang baik sendiri tidak lain pada wadjibnja mendidik anak sadja, djoega soepaja bisa mengeloearkan goeroes perampoean Almarh sem itoe satoe pahalawan jang jakin jang nantinja mengadjar disekolah sekolah pedan gembira, goena politiek pengadjaran jang rampoean jang semoca pengadjarannja didjalankan memakai bahasa Belanda atau disekolah jang ada pengadjarannja bahasa Belanda.

Roemah sekolah itoe akan didirikan di pekarangan sekolah Kartini sekarang ini dan bakal disediai pemondokan anak anak perampoean jang asalnja dari loear Semarang atau kalau diminta boleh djoega didiami oleh anaka dari dalam negedjoega ketjintaan dan kesetiaau rajat beberapa ri Semarang, sebah anaks jang berkoempoel begitoe kelakoeannja memang lebih gampang diba-Berapa sadja pelawanan jang ditanggoeng oleh ngoen oleh goeroe jang diwadjibkan memelihara

Soepaja peratoeran roemah² djangan sebentar³ diobah dari sebab tambahnja moerid, maka memboeatnja sekolah ditaksir goena moerid 300 orang jaitoe 200 orang menoempang disitoe dan jang 100 orang berdiam diloear sekolah.

Kira' sekolah itoe dibagi mendjadi 6 klas tahoenan, jaitoe afdeeling permoela'an dan afdeeling jang memberi pengadjaran goena examen akan beroleh acte goeroe, dan ada hak mengadjar pada Hollandsch Inlandsche school (atau sekolah Boemipoetera klas 1).

Pengadjarannja kiras: bahasa Belanda, Djawa, Melajoe, Soenda atau Madoera (2 bahasa dibelakang ini tjoema boeat tambahan sadja, goena anak anak peramposan dari Djawa Koslon dan Djawa Wetan), dan lagi beritoeng, ilmoe bangoen, ilmoe boemi, hikajat (babad), ilmoe alam, menggambar, ilmoo mendidik, atoeran Frobel, menjanji, melantih badan, ilmoe kewarasan, pemeliharaan penjakit jang ringan ringan, memegang roemah tangga dengan sedikit ilmoe memegang boekoe, pekerdjaan, rentjana kegoena'an dan perboeatan, membatik.

Soedah njata sekali kalau kedjadiannja maksoed ini memang makan banjak ongkos. Tetapi ketahoeilah, bahwa Sripadoeka jang Moelia Minister van Koloniën moepakat sekali akan kemaoean tadi dan dari beberapa toean² particulier dinegeri Belanda soedah banjak jang sanggoep memberi pertoeloengan wang.

Dan lagi kalau soedah sampai temponja Kangdjeng Pemerintah tentoe akan memberi hadiah pertoeloengan subsidie djoega.

Toean toean bangsakoe! Toean tahoe sekarang, bahwa pendirian sekolah itoe telah mendapat pertoeloengan dari pihak bangsa Europa, baik dengan akal dan boedi, baik dengan harta. Maka haroeslah kita djangau sampai ketinggalan. Tidak patoet sadja tetapi wadjiblah kitc membantoe ichtiar sehingga maksoed itoe sempai.

Bagaimana akal kita akan mendapat wang goena maksoed itoe, kita serahkan sahadja kepada toean toean jang berhalir disini sekaliannja. Demikianlah!

Pidato itoe diterima oleh orang banjak dengan tepoek dan soerak dan laloe ditjeritakan ring kasnja dalam basa Djawa oleh p. t. Boepati di Biora. Semoea jang berhalir moepakat memban-

Menoeroet poetoesan bitjara, akan menghimpoenkan wang dengan lijst idaran, dengan pasar derma, dengan pertoendjoekan wajang dan lain*.

Sekolah itoe akan menerima anak² perampoean dari seloeroeh poelau Djawa, dari sebab itoe lid lid dan prijajis akan dimintai pertolongannja soepaja bersama menjampaikan maksoed itoe. Bestuur perkoempoelan diserahi soepaja men^a djalankan ichtiar seperloenja.

Disalin dalam bahasa melajoe oleh M. Hardjosoesastro Goeroe inl. Ambachtsschool Semarang.

Pemandangan jang ringkas dari Perang Besar. Dalam minggoe ini ada beberapa hal jang penting berhoeboeng dengan peperangan di Europa. Bukares, iboe kota Roeminie, djatoeh ditangannja balatentera sariket Duitschland; kekaloetan dalam pamerintahan agoeng di Engeland; soeara tentang hal mengadjak dami dari sariket Duitschland,

Tentang nasibnja Roeminie, satelah diatoeh iboè kotanja, soedah traoesa dipikir lagi, tentoe tidak beda dengan nasibnja Servie dan Montegro, apalagi berhoeboeng dengan jeng mendjadikan lantaran, maka Roeminie masoek dalam pe- pasoekan Servie) dibatalkan diseblah oetara baperangan Europa, tidak bakal mendjadikan satoe pertimbangan kaentengan bagi fihak moesoeh- Seres. nja, semoea orang taoe, jang pada Roeminie tidak ada seorang jang paksa padanja akan tja- ganggoe oleh toeroennja sneeuw, begitoe djoega boet pedangnja. Pada Roeminie sariket Entente didjoeroesan peperangan Italie, dimana orang tidak berboeat seperti pada Criekenland. Tidak- Italie tidak bisa menggoenakan artillerienja lanlah ada satoe kelakoean dari fihak sariket En- taran hawanja djelek, tetapi fihak Oostenrijk mafonda dinegeri Belanda akan peringatan kepada tente jang bisa ditoendjoekkan, bahoea Roeminie sih sempet boeat menjerang. dipaksa dengan perkosa soepaja toeroet berkelai-Betoel agent-agent Engeland dan Rus soedah pemarintahan negeri sekali-kali tidak boleh kena dengan masing terbang. pempoedjoek, teroetama poela akan berboeat sa mang sebagaian besar hal jang mendjadikan lan. Centralen, tidak seperti doeloe dari fihak Saredan Rusland serta sekalian kawan-kawannia sa- soerat kabar seroepa mendiadi boengkem. ma menerangkan lelah pajahnja Oostenrijk, jang soedah "dipoekoel setengah mati" oleh Rusland, lah seroeannja s. k. Nineteenth Centurij, bahwa njak jang berkata bahwa bagi penonton keramaidjadi tinggal membagi tanah-tanah daerah kera. Serikat Entento bakal tidak mahoe bikin dami an akan dimintai bajaran masing. Ada poela jang dja'an Oostenrijk Hongarye, jalah cepahan tjane mi dengan keizer Duitsch atau Rijkeskanselier, berkelai dan seperti kercegian mengcerbankan tapi hanja dengan cetcesan dari Priusen. Keradjiwa manoesia. Itoelah, lain tidak, jang men- dja'an Duitsch haroes dikoeberakan sama sekali djadikan lantaran Roeminie sampai toeroen di Kita pertjaja, bahwa seroeannja Nineteenth Gen-

tertempak dengan teges mendjadi boentoeng. Sesociahnja Boekarest kena dirampas moesoch, maka perlawanan Roemenie soedah tidak ada

pentinguja lagi. Dengan Roemenie boleh dibilang soedah bikin peritoengan pengabisan.

Satelah itoe kita dibikin kaget poela lantaran timboelnja kekaloetan kabinet di Engeland. Kita poenja pikiran laloe tertarik ke djoeroesan Londen. Doea pahlawan dari politick (Inggris Asquith dan Lloyd George mendapat persilahan pikiran antara satoe sama lain. Achirnja Asquith meletakkan djabatannja sebagi premier dan diganti oleh Lloyd George. Roepanja Asquith betoel betoel mendongkol hatinja, waktoe ia masoekkan permintaan berenti, tandanja koetika radja Inggris maoe memberi tanda kahormatan padanja lantaran katerima ia pakerdjaan, jaitoe diberi tanda kahormatan mendjadi ridder dari kouseband, tapi lantas Asquith menolak itoe pemberin radja. Lloyd George laloe mendirikan ministerie baroe, tapi saorangpoen dari minister' doeloe tidak ada jang soeka toeroet dalam ministerie baroe dan sama meletakkan djabatannja oleh karena itoe. Lloyd George terpaksa pilih minister² baroe. Kekaloetan dalam ministerie Inggris sekarang soedah beres.

Sekarang Griekenland maoe kasih alesan boeat dibitjarakan. Sebagi pembatja tahoe, itoe keradjaan sadjek Sariket Entente menoeroenkan balatentaranja di Saloniki, maka tidalah sepi Griekenland di ganggoe dan diperhinakan oleh Sariket Entente: hingga kamerdikaannja Griekenland sebagi keradjaan jang berdiri hampir boteh dianggap soedah linjap.

Semoet poen djika diindjek, tentoe menggigit, begitoe djoega Griekenland, ia telah merasa lebih

dari tjoekoep dipermainkan oleh Sarikat Entente. Hatsilnja asoetan Engeland di Griekenland, maka ditanah itoe sekarang timboel doea golongan rahajat, jang satoe diseboet kaoemnja Venizelos. soeka bertihak pada Sarikat Entente dan ingin toeroet bertempoer dengan Bulgarije; fihak jang satoe masih setia pada radja, tidak soeka toeroet perang, sebab merasa tidak bermoesoe pada Bulgarije atau pada kawan*nja Sarikat. Armada Griek. diminta oleh Sarikat Entente, maka karena Griekenland merasa tidak koeat melawan pada Engeland dan kawan²nja dilaoetan, pasrahkan kapal² perangnja pada Sarikat Entente. Hal itoe beloem mendjadikan poeas hati bagi Engeland dan Frankrijk. Artilerie dari balatentara Griekenland diminta akan serahkan meriamanja. Itoelah jang mendjadikan penceh kamasgoelan hatinja orang" Griek, jang tjinta pada pemerintah. Lantaran hal terseboet diatas soedah timboel pertempoeran heibat-antara pasoekan' dari Sarikat Entente (angkatan Inggris, Fransch dan Italie.) Zonder ma'loemet perang dari kadoea fihak soedah masing' mengalirkan darah soldadoenja.

Karoegian jang paling berat djatoeh pada fihaknja Sarikat Entente, teroetama angkatan Italie.

Menoeroet hoenjinja telegrame paling blakang ada diwartakan, bahwa bagi balatentara Sarikat Entente ada bahaja dari fihak Griekenland. Di dekat kota Larissa radja Constantijn soedah mengcempoelkan ia poenja angkatan perang jang ia kepalain sendiri. Djoega dikota Athene ada beberapa pasoekan jang dikoempoelkan boeat "mendjaga keamanan oemoem"

Itoelah ada hal³ jang menoendjoekkan, bahwa Griekenland bakal terpaksa toeroet perang berfihak pada sarikat Duitschland.

Djika soedah kedjadian begitoe, maka soesahlah bagi nasibnja balatentara Generaal Sarrail di Soloniki.

Demikianlah pengharapan Engeland tentang

Ada kabaran, bahwa orang Servie berperangan heibat dengan orang? Bulgaar dan banjak mendapat tawanan. Tapi sajang sekali tidak diseboetkan dimana soedah mendapat orange tawanan dan brapa banjaknja soldadoe Bulgaar jang ditawan!

Kabaran sematjam itoe tidak soesah bolehnja dipertja:a, apa lagi djika dari fihak lain ada warta jang lebih teges. Menoeroet oedjarnja Communiquè dari Bulgarye serangan moesoeh (serangan rat. Monastir, didekat Cerna dan diseblah selatan

Lain dari itoe gerakan perang disana ada ter-

Dimedan peperangan sebelah barat oleh keberlakoe radjin dikuta Bukarest, akan boedjoek doea fihak tjoema dilakoekan sedikit gerakan pada Roeminie soepaja toeroet perang, tapi satoe infanterie dan artillerie dan madjoekan serangan

Maka ada aneh sekali jang didjoeroesan pepetoe hal jang sangat penting, berhoeboeng dengan rangan disitoe sekarang ada ternjata, bahwa genasibnja seantero negeri dan pendoedoeknja. Me rakan pasoekan teroetama dilakoekan oleh fihak taran Roeminie toeroet boeka soeara dalam la- kat waktoe Sarekat Entente menjerang haibat pang peperangan, jalah tidak lain, melainkan didjoeroesan Somme soerat? kabar Inggris seringmacenja sendiri dengan pengharapan merampok kali bertereak sekeras nja bosat meberi tambah sebagaian tanah Oostenrijk, agen-agen Engeland keberanian pada tentaranja. Sekarang itoe soerat

Diwaktoe permoela'an serangan di Somme, ada-

minie akan mendapat oentoeng sekarang soedah Betapa haibatnja akan bekelai boeat kaboelkan an sekaten hanja biasa sadja.

itoe makeced! Dan djika dihari nanti terboekti jang porserikatan Duitech tiada bisa pitjah, tapi tetap kekal . . . . itoelah ada pertjoema sadja membikin ngalir begitoo banjak darah menoesia!

Apakah maksoednja premier baroe dari Engeland? Lloyd george ingin berlakoe lebih keras. Semoea kapala dagang bakal diberi semijata. Tapi apakah jang bakal menimboelkan gera-

kan penangkis dari fihak Duitsch? Tentoe kapal kapal silam bakal terpaksa torpedoin semoca kapal kapal dagang dibawa banderania salah socatoe keradja'an dari tihak Sarekat Entente.

Fatsal nomer doea darı programnja Lloyd George jaitoe persedia'an serangan besar setelah habis moesim dingin dan hal kepoengan Duitschland dari-laoet bakal dilakoekan lebih haibat.

Itoelah ada berhoeboeng djoega keperloeannja tanah² jangi nutraal . . . . jalah kita poenja perniaga an tentoe bakal mendapat tindasan poela. Lebih Groeh Lloyd George bakal menghatoer tambah fadjin fatsal penghidoepannja ra'iat, hal mana oleh Duitschland soedah lama dilakoekan-

Prt.

Akan pisamboeng.

Pelembang. Dari p. t. Alg. Secretaris kami terima kabar sebagai terikoet: tanggal 13 ini boelan t. Resident Palembang memberita: pada malam hari menghadap tanggal 11 ini boelan Seboentil gelar Pangeran Nagasari, leidernja pemberontakan Moeara tambesi telah ditembak mati oleh bevolkingspatrouille daerah Koeboe dekat scengai Moearapadang hoeloe, anak scengai Bahar dan sepoetjoek beaumontkarabijn dirampas, barangkali asalnja dari Mocara tambesi.

Dihoekoem. Raad van Justitie di Medan telah memberi hoekoem 6 boelan pendjara pada seorang perampoean bangsa Japan nama Matzuzaki Fudji sebab dipersalahkan menerak adat sopan [mendjadi kepala soendal.]

Loterij besar. Barang kiranja loterij besar akan dimainkan dalam boelan Januari 1917 sebab Publiciteit Bureau di Soerabaja jang ditoedoeh djoeal lotenja telah lapoer bahwa lotenja soedah habis terdioeai.

Soekoerlah jang loterij bakal lekas akan dimainkan; tapi soesahlah kiranja boeat dagang lot jang kêdjendellên.

Akan dihapoeskan. Sepandjang warta particulier telegram dari Bandoeng pada N. Soer. Crt. maka K. t. Resident Preanger Regent schappen telah bermohon akan hapoeskan Controle afdeeling Tjiandjoer boeat didjadikan satoe dengan Controle afdeeling Patjet.

Drukkerij P. G. H. B. Mencercet warta dari orang jang kepertjaja'an memberita, bahwa moelai nanti Januari dimoeka ini, perserikatan Goeroe Hindia Belanda hendak memboeka seboeah Drukkerij di Djokja tempatnja.

Memang telah lamalah maksoed perserikatan itoe akan memboeka Drukkerij, baharoe sekarang datangnja letter a dan machina jang dipesannja dari Europa.

Adapoen jang hendak memimpin Drukkerij itoe selakoe directeurnja ialah Raden Mas Soerjopranoto, landbouwkunde di Wonosobo. Moedah moe dahan dapat kesampaian dengan sempoernalah maksoed itoe.

Kesian. Dari Soerabaja diwartakan, bahwa baroe ini adalah seorang Singkek pegaweinja firma Koli, soedah dimasoekkan pendjara oleh politie jang sebetoelnja tidak bersalah socatoe djoeapoen.

Moela moela salah soeatoe firma di Soemenep ada kirimkan ocang per Postpakket koerang lebih Griekenland ada djaceh dari menjenangkan hati. f 15,000 kepada firma Koli di Scerabaja. Tetkala kiriman itoe diboeka adalah kira f 200 ceangnja jang lantjoerg. Firma Koli lantes soeroehan seorang pegawainja mengembalikan oeang itoe dan minta gantinja ke Soemenop beserta ambil barang roepa roepa.

Apa tjilaka, serta sampai di Kamal, soeroean itoe diperiksa oleh politie, tentoe sadja dimana koffernja ada kedapatan oeang boesoek itoe. Walaupoen memberi keterangan bagaimana djoega, ta'oeroeng ia teroes dikirim ke Bangkalan dan misti dimasoekkan pendjara boeat menoenggoe oeroesan dahoeloe. Kesian.

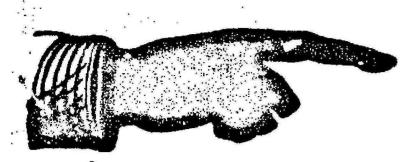
SOERAKARTA.

Tambahan gadjih. Sebagaimana jang telah kami wartakan, bahwa Pemarintah hendak menambah gadjih prijaji politie jang berpangkat menteri keatas. Reporter kami mengchabarkan jang tambahan gadjih itoe hendak dimoelaikan nanti pada boelan Januari jang telah dekat iri, jaitoe Regent mendjadi f 1000; Kliwon f 300; Penewoe district f 200; Menteri onderdistrict f 125; jang kelas doea f 100; dan menteri politie f 75; seboelannia.

Mendjadi belandja djoeroetoelis dan lain lain politie jang dibawah pangkat menteri, beloem djoega toeroet dapat tambahan.

Keramaian sekatem. Pada sekarang ini sifatnja bakal keramajan sekaten telah kelihatan dan boleh dikira kirakan akan besar betoel; kedai² jang didirikan orang di Aloen aloen oetara banjak sekali. Sebab bersetoedjoe sekaten Mauloed tahoen Dal. Orang orang pekampoengan baberkata, bahwa jang akan dikenakan bajaran itoe melainkan orang jang menonton masoek dikedai tentoonstelling sadja.

Tetapi chabar jang sematjam itoe bohong be-Sekarang baiklah saja bitjarakan dari hal se- medan peperangan. Achirnja pengharapan Roe- turij boekan socaranja scantero ra'iat Inggris. laka, Segala peratocran bagi penenton keramai-

Almanak Djawa dan Melajoe

TADEN 1917 KAN

PERSENT f 2500

sebagimana biasa saban tahoun, bagi **100 orang** pembeli almanak jang dibajar sab, harganja satos almanak Djawa atau Melajos f 1.— franco sangetsekend di tost f 1,20 rembours tranco f 1.374. Nanti tanggal 1 April 1917 kami kasib persen itos. Inilah almanak soedah mashoer dan dapat kepoedjian dimana mana negeri; maka orang jang telah beli ini almanak tentos beli legi; itoslah tanda bahua ini almanak banjak isinja jang bergosna bagi segala orang: lagi posta oda kesaksian jang leluh njata, itos almanak dikelasarkan jang keempat postoch tasen

P	\varTheta 😥 🤁 😝 A DANJA BARANG JANG KITA KA IH PEFSENT; 🤀 😂 🗨 😂	•
	• le persent GAMELAN PÉLOK COMPLEET harga f 1000.—	e F
E	● 2e "Motorfiets	e E
	🔸 3e " Arlodji Mas dengan ranténja " " 200.—	•
R	• 4e " Fiets atau roda angin " " 100.—	BR
8	Se " Arlodji Mas	8
	8e , Kaloeng poetri	
E	9e ., Mainan rante arlodji Mas	E
N	10e "Lontjeng koskosk	N
	• 100 persent f 2500- 6	T
T	Barang stapa jang kitukasih persent, kalau tiada me ^t a 😥 😥 🤏 🤠 🤄	• -

Almanak Djawa dan Melajoe taaen 1917 itoe moeat 4 reepa Penanggalan Ollanda Djawa, Arab dan Tiina, akan isinja selain seperti biasa namanja Ambtenaar d. l. l. jang perlue, diboeboehi notitie boeat tjatetan dan terhias dengan portretnja pengantèn Er. Pd. kg Boesochoenan P. B. X. di-Socrakarta dengan Permaisocrinja G. Kg. B. Mas, poetrinja Sc., Pd. Kg. Bullan di-Djokjarta. koelika kawin pada 27 hari boelan October 1915. In. yambar haroes diketahoeinja, keruna djarang sekali ada pengantèn Sri Soesoehoenan. Didalam almanuk Djawa ada moeat roepa-roepa Pesaloan selaki rabi dun taroep dan roepa roepa ramal perloe bagi orang jang senang, dan lagi mocat tjeritaan Wajang Madio ambil tjeritanja Narpolaksito, karangan almarhoem Pd. Kg. G. P. A. A. MANGKOE NEGORO IV di Socrakaria, dengan terhias 4 gambar ditjet warna-warna reepa bagoes sekali, dan tambahan Soerat Kidoengan, dan Pawoekon diterangkan dengan gambarnja, pelikan 'ilmoe berdagang d. l l. oekoeran dan timbangan, Peratogran Pandhuisdienst, petikan dari kitah warna warna pengetahogan, petikan soerat dari Angger Negeri dan angger hoekoemannja orang boemipoetera sesamanja d. l. t. Begiloe djoega didalam almanak Melajoe, ada morat Hikajat Kamba Kembang terhias 4 gambar dan Pantoen Pentjaharian soepaja mendjadikan senaugnja pembeli. Maka kita bilana herani tentoekan jang itoe almanak banjak orang soeka batja dan lakoe. Dari itoe kila harap Tocan-tocan socka minta pesen lebih duhocloe: pesenan paling belakang kita tidak tanggorng bisa

N. V. voorh H. BUNING. Djokja

Pendjoealan terlaloe moerah!

Diwaktoe Sekafén kita mem-

boeka Toko di Aloen² dengen persediaan barang roepa² jang bagoes.

Ini waktoe kita sengadja djoeal.

Dengen harga terlaloe moerah. Barang bagoes! harga moerah!

Maka dil arep njonjah dan Toean'silaken dateng boeat saksiken sendiri.

Kita menoenggoe dengen hormat,

Nanyo en Go.

Tjojoedan Telf. No. 36. Ketandan " 331, Soerakarta,

Toko Gerrifs.

Voorstraat tel. 197

Baroe trima lagi minjak mawar dari negri Turki dan

Eau de Cologne No. 4711

Menoenggoe pesenan

P. G. A. Gerrits.

(126)

Kabar perloe

Juwelier

J. J. HEHL Toekang lontjeng

Blakang benteng Solo. Telefoon No. 69.

Ada sedia banjak lontjeng-lontjeng, wekker erlodji'dan barangi-barang

mas, perak dan barlian.

Tempat bikin betoel dan bikin barce. Graveeren tida pake onkost.

Lebih moerah dari di Europa.

-17 -

Memoedjikan diri.

Dimana Toko-Sinjo-Fabriek pakean anak

Lodji Wetan (Bloemstraat) Solo Boleh belie, atawa pesen dengan Remboers Postpaket.

Pakean Boewat anak'
Barang soedah djadi
Bagoes dan Gampang
Tidak oesah dioekoer
Teroes djadi Tjotjok
Model njang paling
Pantes

Hoewat anak sekolah

Harga boewat 3, stel
Complect
Boewat anak
beloem 5 taoen f12, 50
Oemoer 5-7 taoen f14
, 7-9 , 16
, 9-11 , ,,17,50
, 11-13 , 20
Kasih taoe oemoer sadja tesij 3 boewat 2 of 8 anak Boleh djoega

pesen.

Toko Sinjo-Lodji Wetan Solo,

Ont address FABRIEK PAKEAN ANAK

 $V_0 = 159$

BATJALAH INI

ADVER-

TENTIE!

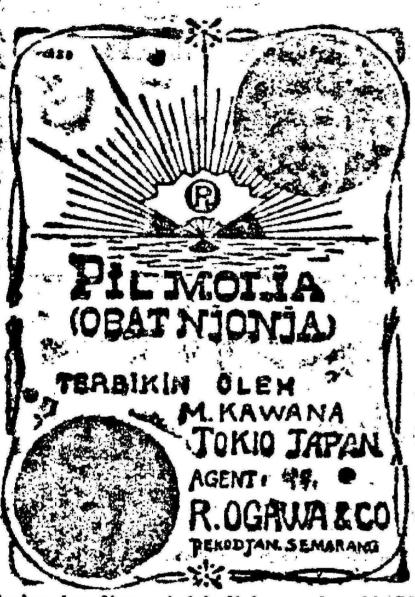

BERGOENA BAGI

OGAWA KETANDÁN-SOLO

& Co.

Semaraug, Bandoeng, Cheribon, Tegal, Malang, Weltevreden, (Batavia)

No. 23 Pil Moelia.

Djikaloe njonja njonja dateng beclan tida tjotjok pada waktoenia, seedah tantos koerang enak badan kamoedian bisa toemboch rospa rospa penjakit. Njonja mjonja jang sering tering datat kapala possing, mata diadi seperti gelap, koslit diadi seperti kosemootan kaloe ditjoebit tida brasa dan waktoe malem seesah tideer sering seeka kaget, dan tiada ada napsoe makan, badannjako erang soger, PERLOE SEKALI makan ini Pil soepaja

iantas mendjadi baik. Poen boest nionja pjonja jang mace dateng boclan atawa pada waktoenia dateng boelan pinggang dan perdet berasa sakit of dateng boelanuja adako erangatawaliwai dari moesti, DJANGAN LOEPA makan ini PIL MOELIA.

Sebagimana dikatahosi oleh banjak orang njonja njonja jang dateng boelan tida tjotjok, banjak TIDA BISA HAMIL (boenting) maka kalos makan PIL MOELIA bisa ti otjok dateng boelannja dan membikin betoel doedoeknia itoo tempat anak serta membikin seger

badan dan djoega bolch di barap aken bisa djadi hamil.

Harga doos besar f2, 25 Harga doos ketjil f1, 25

No. 31

AGENT BUEAT

ANTERO NED. IND.

CAYAD

Aer Radja - Kaloe kepala poesing pakelah Aer Radja Aer Radja 4-5 tetes mengilangken sakit kepala.

Aer Radja mengilangken sindap-sindap (koerap)

Aer Radja kaloe di pake dikepala berasa enteng.

Orang orang jang pernah pake ada bilang:

Seteles AER RADJA ada secepama berharga 1000 roepiah 4fl. f1 25.

Bikin seger otak dan koest badan,

Koembali ilmoe pendokteran soedah dapat kemenangan beser, antero orang boleh bersoekoer. Toean Matmo, seorang ahli obat obatan di Japan, sescedah brgitce lama tjari tjari akal, kemoedian beroentoeng bisa mendapatkan ini obat jang setida tidanja adalah penceloeng besar bagi banjak orang. Ringkasnja jaitoe boeat ka L Bikin koewat dan njaman badan; ka II. Bikin waras dan tadjam otak.

Bisa bilangkan orang poenja siksa dan sengsara dari lantaran tergota oleh satoe penjakit penjakit jang terseboet di bawah ini.

> Pening atawa kepala possing, mata gelap, poesing soolah olah mabok, hati kesal, tida poenja kegirangan, malas hati bosat batja boskos atoer atawa djalankan pekerdjaan, ter'ebih lagi bosat beiadjar atawa pahamkan ilmoe dan oeroesan jang soesah. Lekas bosen dan soeka loepa, jaitoelah hati dan pikiran tiada tetap hati koerang giat (tisda telaten), takoet pada kerameen, malas bergacelan sama lain orang. Perasaan hati lekas soesah, en lekas bersoeka hati tetapi berat seben-

tar sadja. Di waktoe malam soesah tidoer, dan djikalen soedah poeles laptas ada godshan impian jang tra'enak. Soeka keloest Keringet dingin. Djoega terkadang dapat impian sebagi sedang plesiran hingga toempah kekocatan dengan tersia sia.

Begitospoen orang jang tidak ada ijahaja moaka (postjat postjat) Borang air socsah, hati ber debar (memoekoel moekoel) dan naras sesak, apabila berdjalan sedikit. Djoega orang jang soska terkedjoet (keget) hingga brasa mendredek.

Segala penjakit itoe kena diamoek djadi binasa oleh obat baroe hingga poen mesti dikasi nama "WARAS"

Lain dari itoe, ini obat dasarnja ada bikin tambah darah bagoes. Dan oleh karena mananapsoe poen djadi semporna tidoer bagimana pantas, hati seneng, njatalah badan mendjadi seger otak terang en tadjam, hingga selamatlah tosbosh, segala kesengaaraan dan kemelaratan habis terganti dengen koselamatan. Harga 19 .--

Sajang sajang kembang kembodja Dimakan soesah dibocang sajang;

Goena apa di pegang sadja Tida dimakan lida bergojang

Pauze (brenti sebentar)

Di Japan orang pande scedah dapetken soeatoe obat jang kita tida sanggoep kasi nana Sehab itoelah makannja di kepala ini rentjana ada kita goenaken kalimat "APA-APA"

Kita melinken bisa kasi katerangan Perdek:

Bila pake ini obat, nistjaja bisa tahan bergeloet lebih lama. Dan doen doea tertambah goembirah, kras napsoenja, sama sama kentjang. Tapi sih tida maral! Malahan sajang!

Pikirlah maksoednja pantoen jang diatas ini.

Pembatja, kaloe maoe tjari tsoe jang lebih terang boleh oedji sendiri ini obat "APA-APA": HARGA fl. 75

Same grand

Man with \$ 40 10 10 40 5

No.12.,,PINTOE SORGA A"

"" (Obat penjaring darah).

Dalem satoe manoesia peenja diri, perioe sekali djega hawah badannja, jaitoe djangan sampe darah kotor, itoelsh jang paling tjilaka bisa menimbeel ken roops roops penjakit, seperti: pinggang sakit. teelang toe.ang trass lince, klosar biscel di sekcedjoer badan, moelost dan leher dalemnja sama brin-Been sede gi koreng ian bangkak, kanan kirinja paha klocer scherwerja, di kemalosin timbrel merah merah ketjil ketjil atawa bengkak of rossak.

Sobalikaja djika darah bersia, bedan bisa djacch dari segala penjakit djahat, serta reger dan acewat, hir pga mencercen pada anaknja djoega bisa kewarssan dan seger boeger.

Bila mane diaga, soeraja daret dareh bereih, det bila mese merjaring darah heter scereja lebas djadi bereih, baik, inkas makan obat "Pintos Sorga A" obst pensating darsh)

Darch kofor lantaren sakit shijphilis (askit kens -rampoean itos paling die bat, tapi maskipcen bagitus tracerceng "Pintos Borga A" dengan gampang en tjepet bisa bekerdja aken bersihken. HARGA ft 2,25

Bisa dapat bell djoega pada toko NANTO en Co.

month with mount or distant

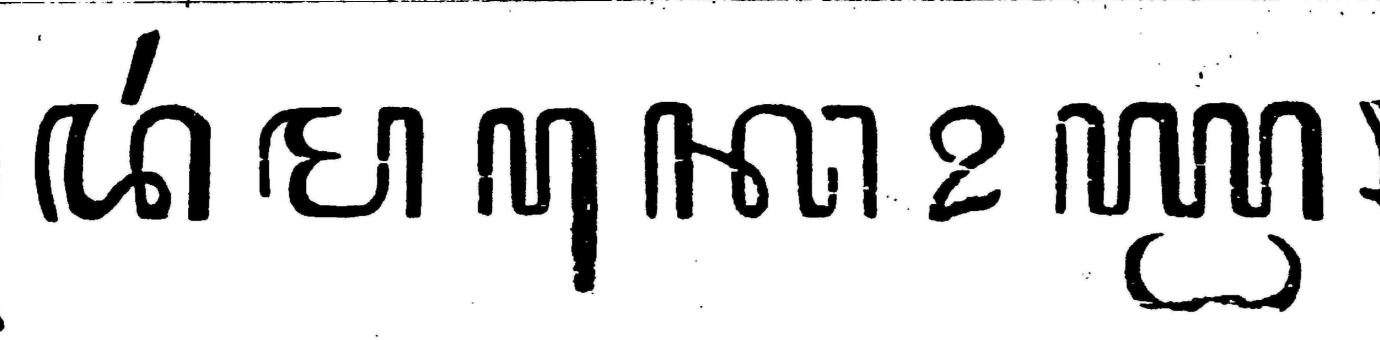
Il Marinella an us my &1 (1871 11 ॥ कक्षिक्ष विक्रमी

R. ชางกๆฉายงาลกา * อีท ๓ๆ ฯ ษัท เอท w

 $u \in \eta \text{ whis}$ R. M. on nonces 2011

นักจรางงางทำนึก

யு வாண்ணி வுறை கேவ்வடு ஏன்ன ஃ துயகின் 10 ஐபியாலக்குய बीबर ५०६ मुब्बर्ग्य काल्या मुक्तारी Toman Common Some Son Be 1 12 85 84 mentile in interest

ျကြေး ကားက နည္သည္တည္တိုး သက္မလားမလ်ာ တာ ကုလေတြကေတာ့ ကုလေတြကေတြကို သို့ အကုိက တေက တော့ រ ស្រាស្រាស្ស ស្រាស្ស សាស្ស នេះ សាស្ស នេះ សាស្មាស នេះ សាស្មាស

ரப்படுபுகையெலிய்கிடுள் பிறு நடிக்கு குறுமாக பெரு பெரு கைகியிதுக்கில் கணிக்கம்களையெறுகிற்கிய வாட்டில் விளி வுள்ள விளி விளியார் வாழ்ப் பார்கள் விளி விளியார் விறி விளியார் விளியார் விளியார் விறி விரு Il entity the second of the superson and the second of the

man the rate of the grade out #ப்வக்கின்றுக்கை அரைநிக்கி வின்ற அமை ரக்கான சிறியா கிக்கு விறியுக்கு ச்சு மாது ச

வையாய்கள்கள்கள் நாவகிய நிருவகிய தியகிய நிருவகிய நாள்கி நிருவியில் நிருவியில் நிருவியில் நிருவியில் நிருவியில் வகமாயுக்காத யயூழ்குவல் வந்தி ஐயாதிக்கு நாகிக்கி கிதியவது இயர்கிலிருக்கிக்குக்குக்குக்கு வரிது வரியிலுக்கு விகியில் விகிய อมลายและสายเกมทางและเกมทาง เป็นเองเป็ญทุกอุ่งราณ ปลิเลง วิถีเมกา เมามูกินผิวญเพลาใหม่ผิดยูมผู้ตกาน เมามูลักษณะ அவர்றிலியில் வடுக்கிற்கு விருக்கிற்கள்கள் விக்காக விக்க விருக்கிற்கு விறு விறுக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக்கிற்கு விருக

வவுவருகி வருக்கியில்கள் வரிகி ஐயாஜிக்கியதாகவியதாகும் இயக்கும் வரிக்க வரியக்கிய வக்கிகியில் மற்கக்கியியில் முற் พีกุ ปณาภาษาแล้วแพ้ยามูณาทายมากา ป ชื่านอนุมุถูกใช้มาอนุนา

dரை அற்ற வயில் அலிகள்

பு கள்ள அடிப் Encijclopaedie van Ned-Ind. இ மையார் ஆகு Javaansch வரு வர்வையி கு வர்வாக விக்காக விக்காக அது குகாயயூலு வகுகுகாவதிரியி மூயூகாக ingurung duling Wing du am out mik-Keld പ്രൈസ്റ്റ് പ്രസ്ത്രായ പ്രസ്ത്ര പ്രസ്ത പ്രസ്ത്ര പ്രസ്ത പ്രസ് பாளம் மாய் மாள் விறையாக்கிற விறையாகி กผางเกลียาใช้เยา

ந்தை வருக்கு வருக்கு வருக்கு நடிக்கு ந त भीतेस् विमाहत्त्र मानुष्य विश्वित विद्या வவுவ நாய்வ பிரை வெரிய மூய் தவியி

யற்கு வுறு வியிக்கு வுகைக்கு வகுக்கு வருக்கு வருக்கு வருக்கு இது வருக்கு வருக்

ญหักผลิกสามคือเกามหัญเกาลักษาสมเม artsen enz. வதியி ர்வளின்னையாய்கியுள் கா வூள்ளியில் நீள்கவு வயியிலுற்ற வயிய கொவி வாழய யாழ்வியறு பயவர்றுள் விளகற்ற உழுவதுயின் வயி मा शिक्षा को स्थान भाग कार भ द्वा हु शुर्म हो। सम्मेनका मार्ग का मार्ग मार्ग का मार्ग का का का मार्ग மூரிய இறை நட்களு, விவருமாளுகில் விக்கு மூரை வயிய முறு முறு விறி வழி வழிய முறிய வரி வரி வரி வரி வரி வரி வரி வரி

ஆம் ஆயைறையது . (4) உறவ் விறியது வெறியில் விறியில் வெறியில் வெற்று வெற்று குவற்று ஆயில் விறுவியின் வில் நிறியி errowire நிறியை நிறியை நிறியை வரு வியாய்கள் நிறியை நிறியை நிறியை நிறியார். நிறியார்கள் நிறியார் விறியா

சிது நிலுறுள் சுறிறுள்ள பாழ் நிரு விற்பு புகிறாழிய சுற்று நிரு முறியிற்ற புதியிடி படிகள்கள் அறிறி நிறு றுவிலியிருவது திறியூர் விறியுள்ளது நாறாயிர் (மூர்களுக்கர்) காகமுகத்து கூவிவிர்காயியாகமு அறுயுக் கருகையில் கணிகியி வளுயனிறுக் து வரு வரு வரிக்கு நிறி காகுர் காறிக்கிய வக்கி வரி நிறு நிறை พิปทุญเกิมในเพิ่มเพลา เมามาแนน เมามาการปการซึมารปกาปมาเมืองกามเพาร โด (พามามาการของคุณ เมามา เมามาการเมามาการป வெள்ள வுறையாக விருவியாக มูลิน (ยมหญ), ทพชัญนั้นโลนูนนนิย หตุญหมูลินพาสนุยป) ลินูณนนินิญ ณฑลิมณ์ ถูกรมาหทายนม, พล เขตโพมหมาสนิก ลินูณะ เมมณู ท மோய்யனின் வறு இயாவிற்று வடியை இற்று வில் இன்று வில் இன்று வடியாகி மாறு Proff. dr. H. Kern. புகையு முன்ன முதியாள இரு விலு விலையில் வில் விலையில் வி கிற்றையுள்ள வக்கள்கள்கள் குள்ள விறு நாள்ள விறு நாக்கு மான்று மான்று வருக்கள்கள் குள்ள குள்கள் குள்ள குள்கள் குள்ள குள்ள குள்ள குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குள்ள குள்ள குள்ள குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன்ற குன் குன்ற மூயாளத் வ அழியாத வ வெள்ள வதிகியி (வடியாக முறி மத் சமடிய வதி வ வியாத வியாத வியிய வரிய வரிய வரிய வரிய வரிய வரிய வ வெயூப்பிய வந்து முற்ற நாக்கிற வக்கு நிரும் முற்ற நாக்கிற நாக்கு நாக்கிற நாக்கிற நாக்கிற நாக்கிற நாக்கிற நாக்கி ကို အာဏီသို့သော ျငာကယ္ သမ္မိုက်မ္တာ့ ကို အားမှာ ၏ ကြီးကမ္တာ့ မွာတဲ့ မယ္သည့္သည့် မည္သည့္အားမှာ ကို အားမှာ မွာတဲ့ வுளிய்பு enz. மின்முள்ளைக்கும் மில் காரமாய், opzichters, bouwkundigen, vee. நினியயனின் பப்றுகியனியு நியுநி

Bynen មាអ៊ីរាណហ្សេញ ស្ត្រាល 🗸 Horadout grander Service सर्भेड्ड १ जीसण मुळाड्येट R. 2 R. M. mubamas ¹¹⁵ અનુ સુધાના જ enen kummmu.

யிர்வுற்ற வக்வர்கள் I er sur algents over குதி மூழிய பியாழ் வவி வவகி விடைப்பிரோர் பயர்பியிலு இ யையூருவன்கு விடக்காவிறக்க गन्माके द्वानिस्तिकार नका हिस्तिकाहिता உள்ளியில் வணியின் விரிவி en Brown Whilly on and on Street

*แล้ว พิกล์ภาพ*าง

1 13180,39.

வு ரயது விள்ள Π கமன்னது வது பர ปณารที่ปณาภิพมณิพูณ.คป้า

លាលឈា សូរាណ ្

a) em 8121/39

| 88 w/ en 2 10 qua que El 1916 मंत्र भगके विष्णु कुण कांग्रा विष्ट क्ष्म का का का का का का का ना விவுள்ளு மி 10 வரிகிகிற்கு 10839/39 ப ஆறு பிராயாயில் சிச்சு இயியிருகியுகி வற்ன II வி வுளவுள் வ ஆயியையாக

क्रम हा बारत अववा बाबा व हम हो राम हत ही बात ही हां गृह ब्ये क शिक्ष वर्षि सार्रा प्रत्या स्थी

ியுயூயின்னையுறு பிடையியைவர் இன்னு சி புடை க்களை கூட காணமாய மற்ற வேல் வுகள் பழுய கியுள்ளுள்ள வய பாரியுளிய வியில

ஆள்ளு வூ இருவலி,

ျမည္မည္းအသက္ ကာ **>** ATT STREET

விக்கு வயாவகவை வியியியாயல் ஆம்ய ஆர்/ விளைவிலு வாக்கார ஆயினவு கவிவாகியர் யகி மூகயை தரியிகிவிலி முயள்ள ஆக ကျွင်းကြားကိမ္မာကိမ္မာ့ ရောက္တယ္တိုကေတြသည္တက္တယ வுள்ளியல் இறு விறி வுறு O. E. en N. மில் ளைவெவ்வளி 14 நாவுவு 1909 முற்ற ளவுயாளத்துவூவிவிவிவவிள்ளவாட் ម្តាម ស្នា មាន ស្លា អ

ி எப்பு அழகுப்பு பாறு வின்றாறு நாற்ற விற்ற விற் அமையூரு வய ஐக்கமாகுகியக்கிய வர்கள் வாதவிழாகியை வழக்கிய வரு கிறியில் கிறியில யி மூயூரியுள்ளத்தையத்தைற்ற நாய் வடிய விடிய விழும் வருவியில் வயையூவுக்கு குக்கு நாக்கிய விறு குடிக் மூக்கிய விறுக்கு விறு விறு விறையில் விறு விறு விறு விறு விறு விறு விறு மோக்கியியை கையை குறையின் குறியின் குறியில் கிறியில் கிறிய

வுடுவுள்ள உயயது வியியது ஆற்று வவகிழுக்கு குகையுற்று வ டுகிய வுயக்காற மடிய வரு வக்கி **பியீன** ஐயூகாவிளை அழிகிய ஐவ்கு ஆவ்கு ஆவ்குக कारिक का का मान्य का मान का मान का का का मान **பளர்பார் க**வ்வுள்ள குள்ள சுவியாள்ள ஐவத் ஆளியகிய சகைபரவ்யாள சிய

ஐயஆகுயிறுள்துள்ள பிவீவி அனுற்கு யனுவிறுவியிவிவ^{ப்}வி. (4) ការបញ្ជាញ់គ្នាសិញ្ញព្រម្មាញក្នុងារាយលោកមា ្រាលសម្បុក្ខាសិតមញ្ចុម្មាញម្នាក់អាតា។ មិនិញ வறுகியிறு கியக்காதிரையிற்ற முறி வக்கியைவதுகியிற்று வாறுகையில் ளர் பழு மேர் மாழியுள்ளன பியின்ன புறியில் நும் நாம் மாய் மாயும் கிறியார். हु नेमतनग्रीकुण्यकारामधाराम्यात्रम् विकासी ने महिलाह ने वार्य ने प्रित्यमासी कार्यह தியம்வி, வருவு அய்கையது விவர் பியாறுவ வயருவயாழிவடும் வறியியிறு தவறுக்குவன்றவன் பறியுக்கு வெறுத்து வறியில் பெற்ற

மூறிதிரத், கழியசிகறுயயதிறையது ஜிற்று அயுக்றிற்ற பிக்கு ஆன்று ஆறுவு குறிற்று துறி (மிறு அறியி) யலது மூறிய மகுதிற்ற வகின்ற வகிறியில் (விற நாகறிவியாறு விருவரு விருவரி வளவை இதி வாறுவருக்கிற தினி நினித்தை விரைக்கும்வாழிற்றிற்ற வெளி) நிறிரைக்குமானிர் வளவதி ஆன்வதிருவு ரமாயுள்ளன் ராவுக்கு ம் மின்னை ஆகியிர் நாத்திரை சிகியில் நுள்ள நின்ன நின்ன நின்ன நின்ன நின்ன நின்ற நின்ன சிகிய சின்ற நின்ன நின்ற நின்ன நின்ற நின்ன நின்ற யதுவகிட்குவவறு அக்கு வின்று வி வெறியையாவுள் திறியுள்ள விரையின் அவையின் நிறையின் ஆறியில் நிறியில் நிறியில் நிறியில் நிறியில் நிறியில் நிறியில் வி, முவழுபிய சுதற்ற சய மெயுலுற்ற முறிறியில் நிலையில் கடிய விறியில் கொள்ளியில் று (துவி வயற்று (ஐயு (வயக்று) ப்பாயு பாக்கள்கள்கள் பியந்து வித்து விடி நாகிழ்யாய் வாயு அயற்றியில் நா வூலாளவது ஆய்யுவது விவக்கு வக்கு வக்கு வில்கு வில்கு விவக்கு வில்கு வில்கிய முறையின் விவையில் வில்கு விவக்கு வெலியில் வ அது து விடி வைவியை வசுவியில் வர்வியர்க வாது யாவ்கான வகை சிருமாக வகும் அடியி ใญหาปมโปยเอเกา ๆ หนึ่งกรฐภามีผู้ หมาใ แปกรโตกั பியி, வயவிழுவியிக்கவைவியற்கையி

ខ្លែកក្រុង អាញ 11 និសាននិក្សា អាញ អាច និង្សា (ការអាជា) គ្នាសាកាមាលិខ្លែនាយកម្មជា និងក្រុង ប្រធានាការអាច ក្រុង ការអាជា வியகு கு சுறையவ்வர் முலிவில் கொழும் குற்று பாயுகியுள்ளு கிறைகள்கள் இறியில் இறியில் இன்று வரிவு வரிவில் வரி ஐய சாழுறு ஆ மூன்ன ஆயைக்குக் கிவகளி வக பாக்கியறுகுள்ளது வூள்ள வகின்றவு யா வயூயைவரை அயத்து குறியில் அவர்கு இருக்கு வரியில் வரி ் கான ஆயி காஜு காகிய வகை இத்தை இது வகி कुम्बरम् अभिष्य वात्राव हिंदिन वात्रा भूतामार्थे । एवसावेशी स्था का को छुत्री स पार्टी हासूर तु வூய்யூர்களைவகை நின் பான்கிற்றின் முறுவியறு முற்றியைற்ற முறியுற்றி மூயாயார் வயியையில் விருக்கி வக்கி வகிறியில் விழையையில் விருவாயில் வதுகொத்தியியாகவ்பாகக்யா குல்வி அற்கத்வது முதியதில் வசியேறு மூழி றுக்கு ஆயு ஆயக்கு நின்றி நின்றவர்களை அக்கு வருக்கு நின்றவர்கள் மறுயுள்ளுள்ளுக்கையூல் சியூல் யாடி வுறிலுவர்றுயுள்ளுள்ளதுக்கு ய ញ្ចុំព្រម្នាម្នាក់ ក្រុម ក្រុ விலாவி மூஆிழுக்கு விறிற்று குக்கில் வின் வாய்யின் முறு விலாவிய விலாவிய விறியில் விறி

നി പ്രധി പ്രധുന്നു പ്രവേധ പ്രധി வது இதுவி வழாக்கு அர்கதிக்கி வர்த்தி நிரிய வர்கள் வரும் வர்கள் மாக்கும் வரிக்கும் குறிறு வர்கள் வரும் வரும் வர்கள் வரும் வர்கள் வரும் வர்கள் வரும் வர்கள் வரும் வர்கள் வரும் வர்கள் வரும் வரும் வர்கள் வரும் வரும் வர்கள் வரும் வரும் வர்கள் வரும் வர Con kin Crana ca ang: Kaoem kolot bergerak. em és

குறுக்கு காறு விறு வருக்கு வரு வது ஆவியவது முறையிரு நாள்ள நிறியில் குறியில் குறியிற்ற திற்ற நிறியிற்ற குறியிற்ற குறியிற்ற குறியிற்ற குறியிற்ற ည္တိုက္မည္ကည္း ကတ္သက္သည္တည္း မရိကားရ ၏ 1 ကစ္သက္သင္တည္း ကည္တင္တည္း မည္သည္တည္မည္း ညီး အားစားမွာ၍ အခါကြယ္မက္မွာ வையால், தூயைவையின்றைகளிய ஐயைற்று வூலியைற்று துவைறிற்று வைற்று விறுவியிற்று விறுவியின்று விறுவியின்று விறுவியின்று பிதிரவி, ஒவிறவிளர்கள் வளுகை பக்கையுக்கு வந்தியியை, வயது கலியி வங்கியுக்கு வறையில்

வ வெய்ய வர்வாகும் வ வகுற்ற பாய் பியியில் นลักปมาณิญเทลาในี้ เพื่อนั้น หับและ เพลา เ (†) பி வடாஜ் ஆயியாவான் இன்றவரி ஆப்று (கடைவது வுகி அ อง อง รางา จะ เก้า อายุการ์การทางการที่ เกายา เกายา Jan-innan Adminul Agua Jangunggit

ளு வெள்ள முகியியும் து வசு இவசு இரி வெய

இபு விளவுகையை அமூர் விளவி புகு இது விளவுகள்கள்கள்கள்கள்கள்கள்கள்கள்கள்

யிறு முயிய நாமுயிய ஆ வே மூர் ஆ # (M. No. 148.)

dours griffer

1 33 Il and su que man in Stee

தின்னை வக்குள்ளது (t) மதாகத்து ஈர்ப் ஆர்கமா மெய்ய வயிவாது ஆவா சிஜிய ஐ வஜி **மிழ் உயா**

ពេលមាយលាកាតានាងខ្លាំងពេលក្នាងខ្លែករ ភាពុ / រាលស្នីសាពីសារមីវិញនេះអ្វីសភាសាលក្នាយុលា

ஆன்ற வியியூட்ட மூயூ (கவா ஐயா ஆயி கெய மி.

சுற்று வளது ப் பீன வ சியை சிழிய மு சூறு

រីប៊ីសារ ជាស្សានាអារាសិរីកែនា សាជាសារ អ៊ើ (ខាងប្រក្នុកាសារ

வுவையையத்திரிவதுவக்கம்

வி பிய நியூரு நாய் சி வ சிரும் மா ஆ விள் ஐ நியி

जनमार्भा का द्यां कु एम ह्या वर्षा हा ने शा कहा स्मी यो भी

கிரு இயை தெரியின் அமைய கியழ்ப் சழ கியான வி

யி பயகுறிற்கிட் பயர்வகுற்று நடி

துயைப்பான ஆபியின் பய வூயு வையையில்

வளியியியாமா தூயு அழும் யங்கு மூ கின்

या गेमा कुण भए का बारा में हुए भए हु हो तो भा नुए भए तर ह

ஆட வதுவகினவம் இஜிமூவுக்கியை நிழுக்

வங்ளுயு அய கூயாய்கு வகிறுவ விறுவு

வவுகவற்றது உற்பையிய வகு உய்யாவோ

விழிய, முயயழிவிவு அது ஐவியழிலு வர

मानेमुकाश्चि विवाही निवार मिया भी प्राम्य भी तथा

வுமுதிறு நுவமாடு .

மின்னவுவரம் அவு வரு பிர்கர் கிரு இ து வழுக்கிய யான பய ஆரு வக்கமான வக்க பவாளி படையிற்று பண்ள அறு மாயூய लुसिस्टिको की ता अलुवा सामित स

सियो विधानमा मुलाम वामा मुले में कुल ने या म வ ஆளையையாகுக்கா வுகம்கள்கள்கள் D. K. no வரையியுள்ளனினு: வவுவுள்ள ยูกผีกูเมคามสถานิกสถางเมคามา. ส 🖎 बिनाउसीस ज बेता था सुरोध गुरा बुगाया सुगाया सु கூரைய் மூடிய சுவையை! சுர்விவிசுவி வேள்கையின். நவற்பிய அயையிலுள்ள ஆ காவகிகை பெயர்க்காதிய கூற (கூறும்குறு?) க்கியூரிய சதுப்பியற்கி, வகுயுள்ளப்ப का सा मा द्वा क्षा का को गा। वा मा मा का मा भी स्मान्या विषय विषय विषय विषय में का में का विषय ณาปมเพลกูหมา ปะผู้กาม งามกล่ามกู क्षा वक्षात्मादमा बद्या ३ माब्रा ही संक्रव मा प्रख्य ब माध ពីរ ស្រាញ់កំពាមមាន មាញ្ចម្មានធ្វៀវិ வூலி ஆய் சார் கார் கார் கார் கார் கார் கிகர்க்கி வகையின் விழு விழு நிறு நின் நின் வரவாகு வ ஆர்வாகின் கும் காகிக்கி வர்கள் காகிக்கி ญา เกตา อาคาราชิกคาราชาสามเดาชายเกล่ายา காரவராகும் விருவது விறிக்கைய் விரைய ខ្លាយភាពសារ ការបៅក្រោតមហ្សូរស្រួស हानितासा अल्लाल ने भे भूसा नधु सार्वात मुस् ผูกแากผโมฐตกไตพูญมชุพีพกน பாலி பு வளை கொள்ள சர்பாக வு மிர் தாயு மாக ர mem of the times of the contract of the contra പട്ടപ്പെടും നറ്റവാധാവനത്തില് ജറ്റുവറി? வூரிய ஆயும் உறை உறு ஆன்ன ஐன் விய உயல ம் . த து மூல் நிய நி. ஐயி வக்கை நிற்க बस्य भारत स्था स्था भारत स्था का बार्स स्था का स्था वा ளுக்குவலாக முக்கு உயில்கள் வடுகோ கீர் கேய வாயு கிரா விய வெளிய வரி , _{(குகியிஜய} கைவில்கிய), சுற்னனசியியியுமாதவடை வு 6ஆவால் கேறவ கொள்ள கொவுறு இதி ម្ចាស្ត្រ ស្ត្រីកាសីតនាតិ ១០ ឯកម្ចី ស្នាយូវភា கையின் வெசுவ அடி வடியின் கைக்கில் நிறு មាលទីជីលរស់ខាលាមមួយបាយ

! வளை பிழிபிய ஒது பா<u>குய மூ</u>டுவியுட்ட வதுயாபியூகம்! தெறுவும்பாதிய அதுவு வையுக்கு வகுக வகுக்கு வகையி யாழு வேளு நாட்டு வியிய ஆவிய ஆவிர் मुन्नो टार्भार्थिटाः श्रार्थिश्राटानेल भाषा र मुका गेता मा नुर्धिय गेता गेरिश्या में यो द्या ता हा गार्थित है। வியி வை ஆக்கம் ஆய் ஆக்வர்கள் கிக்காக வி लुक्तिक क्षेत्रक १८० विश्व मा स्ति विश्व विश्व विश्व क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्ष கப் எள்ளவை ஆஜீத்விய ஆவறுவகப் பவில் ஆயில் கிருவியையூகி விறியில் வரியில் 2 வழுகியம் வருமுறு வரும் வரும் வரும் ศีพทเฉนียกมี กิยูญแผลิทเยูมปมเข வி வியம்பா பெறுவியியதியம் (விரம்) मुस्यामा के जानक के द्वार के का का का "" பிழயமுள்ளிய முக்கு விரி விருமா வன்றியைவில் விறியியியியில் விறி வித்று முன்னவரை விருக்கைய வருக்கள் வ (தினகிய ஆயும் குகு அயவருக்கான க்கள் มูลในั้ง <u>รูต ปอมพพพพพพพพพพพ</u>พ.

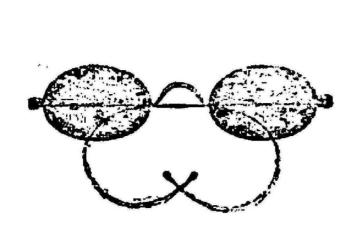
> வுள்ளர் சுற்றி வெள்ள வின்ற சு

SOLOSCHE VOLKSAPOTHEEK.

doeloe Kamar obat MACHIELSE. Lodiwetan Telefoon No. 6,

BAROK TRIMA

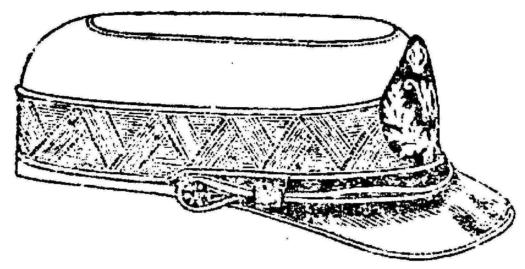
Katjamata Katjamata Banjak roepah-roepah, nikkel, perak dan mas, model baroe, model lama

Minjak wangi Eau de Lavende

Bocat Prijajie hambanja Kangdjeng Gouvernement.

Kangdjeng toean besar G. G. tiada bisa dikira kira, bolih djadi satoe tempo Jengan sakoenjoeng koenjoeng datang dimana toean poenja kadijeman, soepaja nanti toean tiada mendjadi tepot, dengen ini saja mengengetken apa toean soedah sedia pakean Pradjoeritan boeat menjamboet rawochnja toean Besar? Priksalah!

Toedoeng atau pet, misih baik dan apa soedah compleet?
Krah, Dasi, Kemedjan dan Kencepnja apa misih baik?
Saboek, Epek, Anggar, Boro² dan Talibandang apa soedah sedia?
Kain² sawitan dan oedengnja jang seedah diblangko apa soedah ada?
Rongkonja keris dan prabetnja apa misih pantes?
Badjoe sikepan TJILIK borduurnja apa misih baik dan sampe?

Tjilananja apa soedah pake pasment?
Sepatoe, kaoskaki, dan tali kaos apa misih bolih dipake?

Songsongnja apa misih pantes dan beloem mesoem?
Antaranja ini jang mana tocan perlee bolih beli atau pesen pada saja peenja TOKO, disediaken dari jang meerah sampee jang mahal dan beeat pangkat jang tinggi sampee jang bawah.
Djangan salah teelis, adres jang paling menjeekeepi beeat Pakean Prijajie melainken:

TJAN KOK DHAY, Toko pakean prijajie

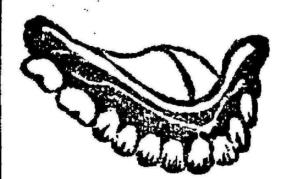
--87--

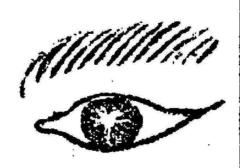
Soerakarta. Telefoon No. 110.

PELADJARAN BOEKHOUDING, HANDELS REKENEN DAN HANDELSRECHT.

Molai ini hari seorang Blanda jang memegang diploma Boekhouding A. dan B. sanggoep memberi pengadjaran dalem toekhouding, handelarekenen [itoengan dagang] dan handelarecht [wet dagang] dalem basa Belanda dengan soerat menjoerat, djadi jang adjar ta' cerah dateng. Bajaran 10 roepiah sebcelan. Keterangan belih pandjang boleh minta pada Drukkerij Boedi Cetomo Bolo. —6—

Saia sinshe gigi bernama Lie Tjin Biauw

Toekang gigi, jang paling bagoes terbikin oleh Sivsche LIE TJIN BIAUW Sekarang pindah di kampoeng Resoniten Solo. Dengen hormat berharep toewan dan prijaji saia hatoeri tjobak saja poenja bikinan gigi palsoe dari porselin poetih en item, dan mas, bisa djoega bekas gigi dari nas, djaboet gigi tida sakit en bisa ganti mata palsoe percies mata betoel orang lijat tida bisa taoe kapan mata palsee dari harga samalain orang saja poenja lebih moerah laintida saja teenggoe toewan poenja pesenan.

LIE TJIN BIAUW.

beorang NJONJAH (berdiploma hoofdacte), kesoedahannja boelan Maart 1917, dengan 2 orang anaknja akan pergi ke Nederland. Soeka memelihara anak anak jang pergi sekolah. Perdjandjian boleh remboek. Soerat soerat lamaran dialamatkan kepada ini soerat chabar.

—164—

DI TJARIEK

"Dordtsche Petroleum Maatschappij tjæriek 2 Inlandsche opnemers dan2 Inlandsche teekenaars. Kalau tida ada certificaat njang baik, tida perloe minta ini pekerdjahan,

Soerat permintahan kirim pada Administrateur der D. P. M. Tjepoe."

No. 184.

PORTRET jang paling bagoes terdiri oleh babah KING MING di Waroeng pelem Solo sabelah lornja

Dengan hoermat berkarap akan toean' prijaji' dan lain' nja ampoenja perkenan tiita, hoeat menjaksikan hepada KING-MING ampoenjaper hoeatan gambar portret jang begitoe hagoes dan orgkosnja amat ringan. Djoega sanggoep dipanggil dan mem-

SOEMOERBOER.

ringan. Djoega sanggoep dipanggil dan membesarkannja gambar gambar. Tjoema djikalau dipanggil, ongkosnja poen adalah sedikit tambah. Dan bisa gambar djadi memjak sesoskahnja poelas kaja apa bole dan

Retjoeali dari iton djoepa warra-warna lijst boest pigera, KING MING poan ada redia. Minjak Param Tjap Singa

Heribec-ribec.

Boerat kepoedjian dari segala bangas.

Membilang terima kasih serta menjatakan MI
NJAK PARAM TJAP SINGA dari LIM ENG TJIANG di PADANG, jang paling MANDJOER dan
amat MOESTADJAB akan membaikkan (menjem
boehkan) rospa rospa penjakit soedah kescehor

keeliling negri.

Djoega soedah terima soerat scerat poediladari pada Tseankoe Tseankoe, Panglima Regenn Larashoofd, Koeriahoofd, Radja Radja dari Tat panceli dan Timoer, Hoofddjaksa, Sjech Sjock dan Alim Ollama rapat igama Islam, Njonja-Njonja dan Njonja djanda alam: Resident J. C. Boijle, Liatwilosian seng, Kapitein, Luitenant dan Wijkmeester, serta ankoe ankoe Penghceloe wik Penghoeice Adat, Penghoelce Agama, Penghoelee kepala, Wedana, Mantri policie, Djakee Landraad. Adjunct Djaksa, Kadji Landraad. iamam dan Chatib, Googoe Googoe sakolah (onderwijzer), Mantri Opium, Helper Opium dan Toean Toean Commies dan Klerk post, Station dan Halto Chef, dan socdagar seedagar -ian ternama, serta dari tecan tecan perteckangan scorat scerat kepoedjian besar dari koempoelan toeankoetoeankoe dan toean toean jang mondjabat pangkat pada Genvernement, ija iteszia lam negri Residentio Padangsche Benedenland. den, negeri Padangsche Bovenlanden, Fort de Kock, Paja Combe, Padang Pandjang, Selek Priaman, Fort van der Capellen, Hatce Sangkag den lain lain negeri, dan beberapa toean toean Journalist, Redactour dari secrat secrat chabar di Hindia Nederland jang soedah poodii dari kestheten mostadiabnia [hemandjeeranja]. Inf Minjok Param Tiap Singa seadah menjembook. kan roops roops penjakit.

Ini Minjak Param ijap ninga moostadjab sakali serta kemandjoorannja, amat perdice sekali
orang orang mesti sedia ini Minjak Param ijap
dinga didalam roemah, tercetama becat orang
ang seoka pergi kekucian dan jang seeka ber
iajar dilacatan dan perdice becat orang jang
persi ditanah hiskkuh d. l. l. amat bergoana
didalam perlajaran dan berdialaman disech, kesihatanaja ini Minjak Param tiap dinga adaamat pesar sekali, listice membalikan sagala
roepa penjakit seperti jang tersebest dibawah ini:
Penjakit kona Angironan kecman

looks here piss, dan tertjestjetk best pakes; bengkak kons terpeskest, bissel, koskes tjang; geo, bongkak bengkak, biring biring, kosrap; pane, koreng, kadas kestis, teskak, mambi, pe; net penat, kosman ajer di djari, tangan dan djari, kaki, gatel, gatel, aegala rospa penjakit dikesili; Hekalian bisa bisa digigit sepasan, peract gemi beeng digigit kale, selar, laba (tawan), konn miang bio bis kona selat besise, galigate, digi.

miana bio bio kena seint beelee, galigate, digigit semest api, njamesk dan kena angin djahet. massk argin. sakit percet, mercejan angin, mei resian deeri, sakit seles ati, sesak mapas, senak seles ati, kahi tangan selar selaran, ketjestice'kon antero badan, Kepala poesing, bateck betock, zakit dada, zakit kepala, zakit cerat moosi dan kens terbaker, dengan api, kens ink secrat jang torbakar kema besi pamas, tersiram ajer panas den lain lain, penjakit dingin dan penat poput antero badan, badan demami kaki tangan dingin dingin leempoo, sambek tembok, takit pinggang, sakit dalam toolang cerat cerat bakce, entjek (renmatik), melandjer melandier, sakit torkilir, salah serat, linco-linco pegal pegal, bengkak isang (bageek andling bengkak dekat leber, askit telinga bermanak oedeen, eine barah Elpaugkal paka den pang kal (ketiak) kaki tangan kepatjang (kepiradar, cerat terkilir, terkilek dibantal, sakit gigi besi lebang, diariawat, sakit keeping berbiseel, ken) DIRE BUTEAUGH.

Ini Minjak Param Tjap Singa amat besar goo; aanja dipitjit pitjit [cerect cerect] sekeedjeer badan tentee mondapat kenihatan dan menamba keedrat (kekeestan) kepada sekalian erang laki; laki perampesan anak-anak dan erang besar tercetama bocat erang locah dan mesda dari jang dingin dipanaskannja, dan cerat jang kaj kee, dibakkan, apa lagi bocat erang erang pej rampesan jang baree habis beranak perdice dibayeetkan (gesekkan) ini Minjak Param Tjap Singa becat mahilangkan reepa reepa penjakit)

Tiap tiap etiket scrta stempel lak di betel dan etiket pembeengkees dilcear ada pakei TJAP SINGA dan Berikeet ada seerat ketrang; an pakeinja.

1 fice (isi 80 gram) à 11—1 fice (isi 10 gram) a 10,40 dan 1 fl. isi 5 gram a. 10.25 pesanan paling sedikit harga 12—Kalos bali 12 fice daj pat Rabat. Lain enkest kirim.

Pesanan jang keerang dari kerga 15 [lima ree] plab] beleh kirim pert segel (france) sadja dari 10 cert sampai & 10,50 cent den tamba engkeet

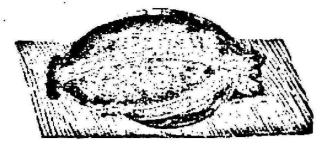
Bolch dapat beli pada:

Lim Eng Tjiang & Co.

Kampoong Djawa—Padang.

Djoega bolch dapat beli pada Toko!

koeliling Negeri.

Hoendjoek bertaoe.

Sekalian. Prijaji Prijaji

Ditempat TOKO HOEMARDANI Tjarikan SOLO. Beloem selang antara lama telah menerima barang pakear, boeatan Anak Boemipoetra di Solo, jang laras dengan kahendaknja pada zaman sekarang, saperti:

Pet dienst itam dan poetih soedah compleet, model roepa-roepa.

Persawatnja Pet seperti Tjeplok dari perak pasmen renda bermatjam-matjam.

Tjeplok W. dan P. B. roepa-roepa, harga moelai f 1, 50-f 6.

Kain batik Solo dan Djokja bermatjam matjam.

Kain Tjioet [Slendang] tengah Soetra dan tengah poetih.

Iket [Hoedeng] batik Solo dan Djokja Saboek Tjinde dan Dringin dari Soetra kleur berbagaie. Epek [tali timang] soelam Soetra, bloedir dan bloedroe loegas kleur roepa² dan lain² nja. INGAT

Iket Ketce model Solo, Djokja, Bandoeng dan Semarang dan saja djoega menerima segala pesenan memboeat lket ketoe modelnja sebagimana menoeroet Toean ampoenja pamintaan separo Hoederg ongkost f1 lain ongkos kirim.

LAGI POELA.

Djoega bisa menerima pakerdjaan njoga genes kain batik terima masih témbokan.

kain lebar latar itam Satoe Tijoet [Kemben] Iket [Hoedeng] Saroeng Slendang Segala pakerdjaan ditanggoeng baik dan bisa lekas

Lilin tidak kombali, lain ongkos kirim.

Dari itoe sekalian tocan-tocan saja harep socdi apalah kiranja datang menjatakan sebab masih banjak dengan jang beloom termocat aken tetapi pertanjakan barang selainnja jang terse boet akan diterima dengan senang hati.

-145-

Dengan hormat Saja menoenggoe pesenan

J. H. SEELIG & Zoon BANDOENG.

Baroe trima lagi:

VIOOL complete dengen peti gossok senar hars f 10- f 12,50. 15.-

VIOOL boeat bikin Reclame dengen complett f 17,50 Gitaar harga dari f 7,50 compleet f 10. f 12,50 f 15.-

-Mandoline f 7.50 f 10, - f 12,50 SOELING pandjang 1, 4, 5, 6, 16, 18, klep f 8,50 sampai f 25.—

AKKOOBDZIZHEB darl f 7.50 f 10-f 15.-

Begala perkakas, senaar oetawa lain lain dengen harga moerah. Priscourant

Pill sehat

Ini obat dikasih nama Pill sehat akan membaroekan darah, artinja kasih hilangkan darah jang kotor, deri lantaran terkenal penjakit peram poean [Sijphili] jang baroe ot lama, ringanof berat:

Baik makanlah ini Pill soepaja mendjadi slamat diri dan tiada timboel lagi segala penjakit deri badan.

Harganja f1,75. en f1.—

OBAT SAKIT KENTJING.

TENSIONAL OLEM. SIGNIALS BORES &CC

EBUARANCE JATA. FILLAGE AND THE SAMBOUNG

BYLVAIT BOESTAVIV.

GONO CURE. Menocloeng orang lelaku jang daput sakit kentjing nanah of darah, oleh sebabnja terkenal hawa kotor deri perempoean, biarpoen soedah lama atawa baroe, ri ngan ctawa berat, baik lekaslah makan ini obat, soepaja dengan sigera habiskan itos haws kotor. Sebab kaloe darat sakit kentjing narah of darah, itoelah ada berbahaja besar, djikaloe tisda diobas lekas atawa tida kasih semboeh betcel, nantihari kamoedian akan siksa badan sendiri djoega bisa menoelar istri dan toeroenan.

Harganja f 1,75, en f 0,90.

TOKO OBAT JAPAN

SEMARANG, BANDOENG FN PATAVIA.

Bon dou og ca al ca ある。

! வின் _இ. ஓகவிருக் (ஆள்முக்கயுடை) எளுக்கைக்குக்கொளினுவி வஷ்மும்

សរា(ក្តីលដ្ឋាធិប្បធម្មក	เล่นกรูกไลไว เป็นก	N SUSAN				
engedument manife	, ,,,	7				
1gm dall mini	red Warming	ų m	ſ8.			
ஒள்து கிர்கி மூருகி	n n	'n	f 6.			
வயன்றையிற்கு	91 31	33	15			
การาคมา	" "	#	f4. " " f5.			
n Jan mighan g	mg man n n n n n	"	17.			
பர்ப் விடிக்கி	n n	"	f 4, 50.			
หถูะเล็ตุฏูยเล่	WENT THE	99	f 12. f 14. f 16. f 18.			
<u>a</u> ú "	" "	5	f 10. f 12.			
16 240	2) 1)	. 11	15. 16. 17.			
	n n	; 1	fl4. f5.			
Super "	27 11	"	14,50, -230-145 15,50.			
いりゅうまり	" " .	**	f5. " f7. f9.			
mgmgm7%/	**	*,	f 8. f 4.			
ragement and out o	ann "	W	14. 15.			
		- To Co	ந்கடு ய _{னிச்ச} தே _{் 1} ஆக்,			
f 1 25.		•				
முகத்தரத்தகுகியம்	garglan meym	20 mm	また。 			
Rent Life of Land was to the land of the l						
1 Ben Bundagan	12, 50. mas	รีก ค่อง	1 2. 19 Sign Billing			

f 1.

f 0,.30

Ignerwitzen gegenten gebruigen wer gebruigen gegen mei B m og ón en .

f 0, 15

Temponja radjin

Apakah tjoekoep persediaannja

Djintan?

Tida panas tida dingin, sekarang inilah temponja radjin jang patoet sekali. Maka koetika ini, dengan mamah IDI dan dengan badan dan hati jang badan. seger sekali, silakan radjinlah dalem se-

Sie pemakai

gala pekerdjaannja!

HARGA dengen kottak " 0.75

Obat sangoe jang

Obat mengantjoer-

Obat menjegerkan

paling bergoena;

kan makanan;

Djintan

jang poenja pekoeatan.

DJINTAN Co., Semarang

_121_ Dintanterdjoeal dimana2 tempat